

Metodický pokyn

**pre vyplňovanie štatistického výkazu
o školskej a akademickej knižnici**

Škol (MŠVVM SR) 10 - 01

určený pre akademické knižnice

účinnosť od 01. 09. 2024

Úvod

Spravodajskými jednotkami sú akademické knižnice (ďalej AK) zriadené alebo založené v súlade so zákonom č. 126/2015 Z. z. o knižniciach a o zmene a doplnení zákona č. 206/2009 Z. z. o múzeách a o galériách a o ochrane predmetov kultúrnej hodnoty a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 38/2014 Z. z.

VÝKAZ ŠKOL (MŠVVM SR) 10 – 01 O ŠKOLSKEJ A AKADEMICKEJ KNIŽNICI

Identifikačná časť

Pre vstup do web aplikácie ŠKOL 10-01 je potrebné zadať 4-miestny kód VSFAKU a heslo, prihlasovacie údaje prideliuje Oddelenie štatistiky a služieb CVTI SR. AK identifikačnú časť výkazu nevyplňa, údaje v nej len kontroluje a ich zmenu je potrebné bezodkladne nahlásiť Oddeleniu Slovenskej pedagogickej knižnice NIVAM. Metodici oddelenia každý rok aktualizujú Adresár AK SR, podľa ktorého je aktualizovaný register AK používaný vo web aplikácii pred začiatkom štatistického spracovania pre príslušný rok.

Oddiel I. Knižničný fond

V riadku 0101 uvediete počet knižničných jednotiek, ktoré má knižnica k 31.12. sledovaného kalendárneho roku. Je to stav k 31.12. predchádzajúceho roku plus prírastok knižničných jednotiek za sledovaný rok (r.0113) mínus úbytok knižničných jednotiek za sledovaný rok (r.0119).

V riadku 0102 uvediete počet fyzických kníh a zviazaných periodík.

V riadku 0103 uvediete počet audiovizuálnych dokumentov bez ohľadu na formát nosiča. Uvádzajte sem počet audiovizuálnych dokumentov na analógových nosičoch (fyzické jednotky, napr. VHS kazety a i.), digitálnych nosičoch (fyzické jednotky, napr. CD-ROM, DVD a i.) a sieťových nosičoch alebo inštalovaných na samostatných pracovných staniaciach (tituly). Fyzickými jednotkami sú cédečka v obaloch, platne a kazety v obaloch alebo videozáznamy v obaloch. Zahrňte sem aj zvukové dokumenty bez ohľadu na typ nosiča.

V riadku 0108 uvediete počet elektronických kníh a titulov elektronických časopisov. Nezapočítavajte sem záverečné a kvalifikačné práce v elektronickej forme, ani audiovizuálne dokumenty v elektronickej forme, ani knihy a tituly časopisov, ktoré knižnica iba sprístupňuje cez externé databázy EIZ.

V riadku 0104 uvediete počet záverečných a kvalifikačných prác bez ohľadu na formu nosiča (elektronické i tlačené verzie).

V riadku 0105 uvediete počet fyzických jednotiek iných špeciálnych dokumentov (normy, patenty, kartografické dokumenty, grafické dokumenty a ostatné špeciálne druhy informačných prameňov – napr. diorámy, trojrozmerné dokumenty a i.), bez ohľadu na formu nosiča.

V riadku 0106 uvediete z riadku 0108 počet exemplárov digitálnych kníh, ktoré knižnica získala kúpou ako samostatné tituly, príp. ako tematické kolekcie. Patria sem aj „born digital“ dokumenty vrátane digitalizovaných kópií dokumentov z vlastného fondu knižnice, ktoré knižnica sprístupňuje používateľom a sú súčasťou online katalógu, príp. samostatnej databázy budovanej v knižnici, napr. digitálna knižnica.

V riadku 0107 uvediete z riadku 0104 počet záverečných a kvalifikačných prác v elektronickej formáte.

Kontrola

$$r0108 \geq r0106$$

$$r0104 \geq r0107$$

$$r0101 = r0102 + r0103 + r0108 + r0104 + r0105$$

V riadku 0109 uvediete počet titulov z evidencie dochádzajúcich periodík bez ohľadu na spôsob ich získania. Vykazujú sa len tituly periodík na hmotných nosičoch (vrátane CD nosičov, atď.), **nie elektronické siet'ové.**

V riadku 0110 uvediete z riadku 0109 počet titulov periodík, ktorých krajina pôvodu nie je Slovensko.

Kontrola

$$r0109 \geq r0110$$

V riadku 0112 uvediete počet on-line prístupných periodík len **v elektronickej verzii** získaných v sledovanom roku (stav k 31.12).

V riadku 0113 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek bez ohľadu na spôsob získania.

V riadku 0114 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek, ktoré knižnica zakúpila.

V riadku 0115 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek, ktoré knižnica získala darom. V tomto riadku vykazujte aj záverečné a kvalifikačné práce získané v sledovanom roku.

V riadku 0116 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek, ktoré knižnica získala výmenou.

V riadku 0117 uvediete ročný prírastok knižničných jednotiek, ktoré knižnica získala iným spôsobom (napríklad bezodplatným prevodom, náhradou za stratený dokument a pod.).

Kontrola

$$r0113 = r0114 + r0115 + r0116 + r0117$$

V riadku 0118 uvediete z riadku 0113 počet audiovizuálnych a elektronických dokumentov, bez záverečných a kvalifikačných prác, ktoré sú súčasťou ročného prírastku.

Kontrola

$$r0113 \geq r0118, r0103 \geq r0118$$

$$\text{ak } r0118 > 0, \text{ potom aj } r0103 > 0$$

$$\text{ak } r0114 \geq 0, \text{ potom aj } r0703 \geq 0$$

V riadku 0119 uvediete úbytok knižničných jednotiek v sledovanom roku podľa zoznamu úbytkov.

V riadku 0120 uvediete z riadku 0101 počet knižničných jednotiek spracovaných automatizovane z celkového počtu knižničných jednotiek.

V riadku 0121 uvediete počet knižničných jednotiek vo voľnom výbere vrátane študovni.

Kontrola

$$r0120 \leq r0101$$

Oddiel II. Používatelia

V riadku 0201 uvediete počet aktívnych používateľov, ktorí fyzicky navštívili AK a zaregistrovali sa, alebo si obnovili svoju registráciu, a požičali si aspoň jednu knižničnú jednotku alebo využili technické prostriedky alebo jej knižnično-informačné služby počas roka.

V riadku 0202 uvediete počet používateľov mimo danej vysokej školy z počtu registrovaných používateľov.

V riadku 0204 uvediete počet študentov danej vysokej školy z celkového počtu registrovaných používateľov.

V riadku 0205 uvediete počet všetkých študentov, učiteľov a nepedagogických zamestnancov príslušnej vysokej školy.

V riadku 0207 uvediete z riadku 0205 počet študentov (vrátane doktorandov).

V riadku 0208 uvediete počet návštev používateľov AK vo fyzických osobách. Do tohto počtu sa započítavajú všetci návštevníci knižnice, vrátane návštevníkov využívajúcich internet, kopírovacie a iné služby knižnice a tiež návštevníci vzdelávacích, kultúrno-spoločenských

podujatí AK. Sledujú sa prostredníctvom inštalovaných čítačiek preukazov na vstupe, výstupe do knižnice, príp. študovní. V prípade, že knižnica nemá takéto zariadenie, robí sa tzv. kvalifikovaný odhad na základe stanovenej vzorky: sleduje sa týždeň počas semestra, týždeň počas skúškového obdobia a týždeň počas letných prázdnin. Vynásobí sa príslušným počtom týždňov v sledovaných obdobiach.

V riadku 0209 uvediete súhrn návštev všetkých používateľov na webových stránkach knižnice (počet návštev, počet unikátnych IP adries, počet prístupov). Uvediete počet virtuálnych návštevníkov knižnice na základe počítadiel návševnosti webových stránok knižnice.

Spôsoby merania virtuálnej návštevy:

a/ návšteva cez webový prehliadač – návšteva cez webový prehliadač je séria požiadaviek (s intervalom kratším ako 30 minút medzi dvomi po sebe nasledujúcimi požiadavkami) na súbory údajov z webového sídla knižnice. Štatistické údaje dodáva IT oddelenie, prípadne externý zdroj (napr. Google Analytics, príp. iný softvér na sledovanie návševnosti webových stránok).

b/ unikátna IP adresa je identifikovateľná IP adresa, z ktorej prišli požiadavky (s intervalom kratším ako 30 minút medzi dvomi po sebe nasledujúcimi požiadavkami) na súbory údajov/stránky webu knižnice počas meraného obdobia. Údaj dodáva IT oddelenie, príp. iný externý nástroj.

c/ návšteva domovskej stránky – je počet požiadaviek (vstupov, prístupov) na súbory údajov/stránky z webu knižnice/web-katalógu počas meraného obdobia. Spočítaný údaj dodáva IT oddelenie, či externý nástroj, prípadne sa použije číslo z počítačového vstupov na webovú stránku.

Kontrola

$r0201 > 0, r0204 > 0, r0205 > 0, r0207 > 0, r0209 > 0$

$r0201 \geq r0202, r0207 \geq r0204, r0208 \geq r0201$

$r0207 \leq r0205$

Oddiel III. Výpožičky a služby

V riadku 0301 uvediete súčet prezenčných a absenčných výpožičiek, okrem výpožičiek poskytnutých prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS, MMVS). Každá prolongácia je novou výpožičkou.

V riadkoch 0302 a 0303 rozdelíte výpožičky na prezenčné, t. j. evidované výpožičky knižničných jednotiek, ktoré boli použité v priestoroch AK a absenčné, t.j. evidované výpožičky knižničných jednotiek, ktoré boli použité mimo priestoru AK.

V riadku 0308 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek fyzických periodík.

V riadku 0309 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek audiovizuálnych a elektronických dokumentov s výnimkou elektronických záverečných a kvalifikačných prác.

V riadku 0310 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek záverečných a kvalifikačných prác bez ohľadu na formát.

V riadku 0311 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek digitálnych kníh.

V riadku 0312 uvediete počet absenčných a prezenčných výpožičiek iných špeciálnych dokumentov.

V riadku 0313 uvediete počet výpožičiek poskytnutých akademickou knižnicou prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) iným knižniciam v rámci Slovenskej republiky.

V riadku 0314 uvediete počet výpožičiek získaných akademickou knižnicou prostredníctvom medziknižničnej výpožičnej služby (MVS) z iných knižníc v rámci Slovenskej republiky.

V riadku 0315 uvediete počet spracovaných bibliografií vrátane počtu spracovaných výstupov z evidencie publikačnej a umeleckej činnosti a rešerší.

V riadku 0316 uvediete počet študijných a čitateľských miest v študovniach a čítárňach určených používateľom akademickej knižnice.

V riadku 0317 uvediete plochu AK v m². Uvádzajte skutočnú plochu (podľa stavebnej dokumentácie), ktorú AK využíva.

V riadku 0318 uvediete z riadku 0317 len plochu v m², ktorá slúži používateľom (napríklad obslužný priestor, študovňa, čítareň, šatňa).

V riadku 0319 uvediete počet prevádzkových hodín pre používateľov za týždeň, t. j. počet hodín, v rámci ktorých je AK (študovňa, čítareň) prístupná pre verejnosť. Knižnice s viacerými

útvarmi pre verejnosť či pobočkami, budú uvádzať týždenný počet hodín najdlhšie otvoreného útvaru. Prevádzkové hodiny jednotlivých útvarov sa nesčítavajú! Maximálna prípustná hodnota je 105 hodín.

Kontrola

$$r0301 = r0302 + r0303$$

$$r0302 + r0303 > 0$$

$$r0301 \geq r0308 + r0309 + r0310 + r0311 + r0312$$

ak $r0308 > 0$ potom $r0109 > 0$ a naopak ak $r0109 > 0$ potom aj $r0308 > 0$

ak $r0308 > 0$, potom $r0109 > 0$

ak $r0309 > 0$, potom $r0103 > 0$

ak $r0310 > 0$, potom $r0104 > 0$

ak $r0311 > 0$, potom $r0106 > 0$

ak $r0312 > 0$, potom $r0105 > 0$

$$r0317 > 0$$

$$r0318 > 0, r0318 \leq r0317$$

$$r0319 > 0 \text{ a súčasne } < 105$$

Oddiel IV. Dopĺňajúce ukazovatele

V riadku 0401 uvediete celkový počet vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí pre používateľov (napríklad prednášok, čitateľských besied, autorských večerov, literárno-hudobných a audiovizuálnych programov, počet akcií informačnej výchovy, kvízov, súťaží, výstav a pod.).

V riadku 0402 uvediete z riadku 0401 počet samostatných akcií venovaných informačnej výchove. Za informačnú výchovu považujeme každú akciu, ktorá je cielene zameraná na výchovu používateľa pre prácu s informáciami.

V riadku 0403 uvediete počet odborných kurzov, porád, seminárov, ktoré **usporiadala vykazujúca akademická knižnica** pre vlastných zamestnancov a pre knihovníkov iných knižníc.

V riadku 0404 uvediete počet samostatne vydaných titulov vykazujúcou AK v printovej alebo elektronickej forme, dostupných na webe knižnice, vrátane titulov, ktoré boli vydané v spolupráci s inou organizáciou, ak je AK uvedená na prvom mieste.

Kontrola

$$r0401 \geq r0402$$

Oddiel V. Informačné technológie

V riadku 0501 uvediete celkový počet osobných počítačov umiestnených v knižnici.

V riadkoch 0504, 0505, 0506 a 0507 vyplníte pre áno kód 1, pre nie kód 0.

V riadku 0508 uvediete počet databáz, ktoré knižnica sama vytvorila a sú verejne dostupné používateľom prostredníctvom intranetu/internetu (napr. online katalóg, databáza EPČ, tematická článková bibliografická databáza a pod.).

V riadku 0509 uvediete počet vstupov do on-line katalógu. Za vstup do online katalógu sa počíta úspešne realizovaná požiadavka na elektronický katalóg uskutočnená z akéhokoľvek počítača, údaj dodáva správca KIS, prípadne sa uvedie z počítadla vstupov.

V riadku 0510 vyplníte pre áno kód 1, pre nie kód 0.

V riadku 0511 uvediete **celkový počet licencovaných databáz** (externé EIZ), ktoré knižnica sprístupňuje svojim používateľom v rámci svojich služieb (t.j. na PC v knižnici, príp. prostredníctvom vzdialeného prístupu), **neuvádzajú sa voľne dostupné databázy, ktoré má knižnica na svojich webových stránkach**. Uvádzajú sa sem externé licencované plnotextové databázy, scientometrické databázy, bibliografické databázy, ale aj discovery systémy (metavyhľadávače, napr. Summon a i.). V prípade produktu Web of Science sa počíta každá sprístupňovaná databáza samostatne, podľa toho, ktoré knižnica ponúka: WoS Core Collection, WoS Journal and Highly Cited Data, WoS Citation Connection, WoS Current Contents Connect, príp. ďalšie.

V riadku 0512 uvediete z riadku 0511 licencované internetové zdroje zakúpené z vlastných prostriedkov. Uvádzajú sa databázy, kolekcie e-kníh, kolekcie e-časopisov, príp. sieťové softvéry pre prácu s EIZ.

V riadku 0516 uvediete z riadku 0511 počet scientometrických EIZ. V prípade produktu Web of Science sa počíta každá sprístupňovaná databáza samostatne, podľa toho, ktoré knižnica ponúka: WoS Core Collection, WoS Journal and Highly Cited Data, WoS Citation Connection, WoS Current Contents Connect, príp. ďalšie.

Kontrola

$$r0511 \geq r0512, r0511 \geq r0516$$

V riadku 0513 uvediete počet vyhľadávanií (search) v licencovaných databázach (plnotextových, scientometrických, bibliografických a discovery systémoch). Knižnica uvedie počet vyhľadávanií v licencovaných elektronických informačných zdrojoch **spolu** na základe údajov, ktoré knižnici dodajú poskytovatelia licencovaných elektronických informačných zdrojov a administrátori zodpovední za prihlásenie inštitúcie do národného konzorcia.

AK bez centrálnej knižnice (STU) majúce spoločné predplatné za EIZ uvedú sumárne počty za celú univerzitu v jednej AK, ostatné AK danej inštitúcie vykážu za tieto EIZ 0.

V riadku 0517 uvediete z riadku 0513 počet vyhľadávanií v scientometrických databázach z celkového počtu vyhľadávanií.

AK bez centrálnej knižnice (STU) majúce spoločné predplatné za EIZ uvedú sumárne počty za celú univerzitu v jednej AK, ostatné AK danej inštitúcie vykážu za tieto EIZ 0.

V riadku 0514 uvediete počet stiahnutých a zobrazených elektronických dokumentov z licencovaných elektronických informačných zdrojov na základe údajov, ktoré knižnici dodajú poskytovatelia elektronických informačných zdrojov.

AK bez centrálnej knižnice (STU) majúce spoločné predplatné za EIZ uvedú sumárne počty za celú univerzitu v jednej AK, ostatné AK danej inštitúcie vykážu za tieto EIZ 0.

V riadku 0515 uvediete počet zodpovedaných dopytov v elektronických referenčných službách.

Elektronické referenčné služby sú služby, ktoré knižnica poskytuje používateľom prostredníctvom internetu na základe požiadaviek používateľov (napr. e-mailové otázky/požiadavky, dopyty v rámci služby spýtajte sa knižnice, rôznych četových služieb a.i.).

Kontrola

$$r0513 \geq r0517$$

Oddiel VI. Zamestnanci knižnice

V riadku 0601 uvediete počet všetkých zamestnancov akademickej knižnice (fyzické osoby).

V riadku 0602 uvediete počet zamestnancov, ktorí vykonávajú knihovnícke činnosti.

V riadku 0603 uvediete z riadku 0601 počet zamestnancov, ktorí vykonávajú knihovnícke činnosti a majú vysokoškolské vzdelanie s knihovníckym zameraním (FiF UK KKIV, PU ISMKŠ, ŽU FHV KMKD).

V riadku 0604 uvediete z riadku 0601 počet zamestnancov, ktorí vykonávajú knihovnícke činnosti so stredoškolským knihovníckym vzdelaním.

V riadku 0605 uvediete prepočítaný počet zamestnancov na plnú zamestnanosť (plný úväzok) na jedno desatinné miesto. Ak má zamestnanec dohodnutý iný pracovný čas, ako je ustanovený týždenný pracovný čas (tj. 37,5 hod), výšku pracovného úväzku vypočítate tak, že počet odpracovaných hodín za týždeň vydelite číslom 37,5. Napríklad: skrátený úväzok 15 hod. týždenne = 0,4 úväzku na plnú zamestnanosť.

Kontrola

$$r0601 > 0, r0605 > 0$$

$$r0601 \geq r0602, r0602 \geq r0603 + r0604$$

Oddiel VII. Hospodárenie

V riadku 0701 uvediete úhrn finančných nákladov (výdavkov) na činnosť akademickej knižnice v sledovanom roku v eurách bez desatinných miest. Uvádzajú sa všetky finančné náklady (výdavky), napríklad mzdy, nákup knižničného fondu, náklady na vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia, nákup kancelárskych potrieb, náklady na prevádzku KIS.

V riadku 0702 uvediete len úhrn mzdových nákladov (hrubá mzda) za všetkých zamestnancov akademickej knižnice za celý kalendárny rok, bez odvodov zamestnávateľa.

V riadku 0703 uvediete výšku finančných prostriedkov, ktoré boli v sledovanom kalendárnom roku vydané na nákup knižničného fondu.

V riadku 0704 uvediete výšku finančných prostriedkov, ktoré boli vydané na nákup licencií a databáz. Nezahŕňajte sem náklady na nákup/prevádzku KIS.

V riadku 0707 uvediete náklady spojené s prevádzkovaním knižnično-informačného systému, resp. náklady spojené s prevádzkovaním všetkých knižnično-informačných systémov (ak ich knižnica prevádzkuje viac, napr. samostatný KIS pre evidenciu publikačnej činnosti).

AK bez centrálnej knižnice (STU), ktorých KIS je hradený spoločne, vykážu sumárne náklady za celú univerzitu v jednej AK, ostatné AK danej inštitúcie vykážu za tento KIS 0,00 €.

V riadku 0705 uvediete všetky príjmy z hlavnej činnosti knižnice (aj z prenájmu a podobne).

V riadku 0706 uvediete z riadku 0706 len príjmy z grantov, kde je príjemcom AK.

Kontrola

$$r0701 \geq r0702 + r0703 + r0704 + r0707$$

$$r0702 > 0$$

$$\text{ak } r0114 > 0, \text{ potom aj } r0703 > 0$$

$$r0705 \geq r0706$$

Oddiel VIII. Sieť knižníc

V riadku 0803 uvediete počet AK spolu.

V riadku 0804 uvediete len počet ústredných knižníc.

V riadku 0805 uvediete len počet fakultných knižníc.

V riadku 0806 uvediete len počet čiastkových knižníc.

V riadku 0807 uvediete, či je knižnica evidovaná v Zozname knižníc Slovenskej republiky vedenom Ministerstvom kultúry SR. Ak zriaďovateľ knižnice oznámil Ministerstvu kultúry SR zriadenie knižnice, knižnica uvedie kód 1. Ak zriaďovateľ knižnice neoznámil Ministerstvu kultúry SR zriadenie knižnice, uvedie kód 0.

Kontrola

$$r0803 = r0804 + r0805$$

$$r0804 + r0805 > 0$$

UPOZORNENIE

V prípade nejasností pri vyplňovaní výkazov kontaktujte Mgr. Miroslavu Hajtmánkovú, e-mail: miroslava.hajtmankova@mpc-edu.sk, metódičku pre AK Oddelenia slovenskej pedagogickej knižnice NIVAM alebo Oddelenie štatistiky a služieb CVTI SR, e-mail: helena.brevenikova@cvtisr.sk, prípadne telefonicky na **02/69 295 625**. Otázky ohľadom sprístupňovaných externých licencovaných databáz (EIZ) obstarávaných CVTI SR adresujte e-mailom na: eiz@cvtisr.sk, telefonicky na **02/69 253 190**.